

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

GÜZEL SANATLAR LİSESİ
ÇALGI EĞİTİMİ
KEMAN DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI
9, 10, 11 ve 12. Sınıflar

Ankara 2016

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	3
KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI	4
KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER	5
KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI.....	6
KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI....	7
KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	8
KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	10
KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE VE SÜRELERİ.....	11
9. SINIF KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI	13
10. SINIF KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI	16
11. SINIF KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI	18
12. SINIF KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI	20

GİRİŞ

Ülkemizde müzik eğitimi veren kurumlardaki eğitimin en temel ve en önemli boyutunu çalgı eğitimi oluşturmaktadır. Özellikle keman, mesleki müzik eğitiminde en etkin biçimde kullanılan çalgı olması özelliği ile bu kurumlardaki çalgı eğitiminde önemli bir işleve sahiptir.

Keman, yaylı çalgılar ailesinin en küçük boyutlu üyesidir. Gerek ses renginin etkileyici güzelliği, gerek teknik kapasite, gerekse her türden müziğin icrasında kullanılması vb. özellikleri ona ayrı bir önem kazandırmıştır. Tınısındaki sıcaklık, duygusal anlatım zenginliği ve geniş bir ses alanına sahip olması açısından da ideal bir solo çalgıdır. Orkestra, oda müziği ve Türk müziği topluluklarındaki rolü büyüktür.

İnsanın müzik yaşamında kemanın çok ayrı, özel ve ayrıcalıklı bir yeri vardır. Çünkü keman insan sesine en yakın çalgısal sesi verir. İnsanın müziksel duygu, düşünce ve sezgilerini en etkili biçimde anlatır, yansıtır. İnsanın yarattığı en gelişkin ve müziksel anlatım gücü en yüksek çalgıların başında gelir. Çeşitli çalgı topluluklarında ölçek ve önder işlevi görür. Dağarı ve dağarcığı en geniş ve en zengin çalgıların başında gelir (Uçan, 2004).

Kemanın atası, Orta Çağ sonlarında ve Rönesans başlarında yaygın biçimde kullanılmış olan “viol”dur. 16. yüzyıldan sonra kimlik kazanan kemanın çalgı müziğindeki değeri, 17. yüzyıldan başlayarak yükselmiştir. 17 ve 18. yüzyıllarda Corelli, Tartini ve Vivaldi gibi keman için eserler yazan besteciler, çalgının ustalıklı kullanılmasına yol açan heyecan verici yeni teknikler geliştirmişlerdir (Say, 2001).

Günümüzde keman eğitimi; konservatuvarlarda, Güzel Sanatlar Fakülteleri müzik bölümlerinde, eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dallarında, güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde, bazı kurum ve kuruluşların açtığı kurslarda ve özel dersanelerde yaygın bir biçimde yer almaktadır.

Keman öğretiminin sağlıklı olabilmesi için ilkelerin de önemli olduğunu vurgulamak gerekir. Öğretmen, keman eğitimine ilişkin davranış ilkelerini, öğrencisinin özelliklerine uygulayabilecek durumda olmalıdır. Kemanın çalınmasındaki birçok davranış şeklinin tanımlanarak, açıklanıp, gösterilmesi, öğrencinin algılayıp becerebilme yeteneğine uygun olmalıdır (Büyükkasoy, 1997).

Türkiye’de uygulanmakta olan keman eğitimi, İnsanın doğasına yapısına uygunluk, kemanın yapısına uygunluk, insanın doğası ile kemanın yapısı arasında uygunluk, Türk müziğine dayalılık, evrensel müziğe açık oluşluk, çağdaş eğitim ilkelerine uygunluk, Türkiye’nin somut koşullarıyla tutarlılık vb. ilkelerle temellendirilirse, onlara göre yeniden biçimlendirilip yönlendirilirse çağdaş bir yapıya, sağlıklı bir işlerliğe kavuşturulabilir (Günay ve Uçan, 1980).

KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI

Keman Dersi Öğretim Programı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu programla öğrencinin;

1. Keman çalmada temel davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
2. Keman ile ilgili Türk müziği ve evrensel müzik eserlerinden bir dağarcık oluşturması,
3. Kemanda teknik ve müzikal gelişimini sağlamada sorumluluk bilinci kazanması,
4. Bireysel ve grup çalışmalarında kendini müzik yoluyla ifade edebilme becerileri kazanması,
5. Türk müziği ile Batı müziğinin klasik ve folklorik özelliklerini tanıması,
6. Keman'ın Türk müziği ve dünya müziği içindeki yerini kavraması,
7. Müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanması,
8. Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanması,
9. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmesi amaçlanmaktadır.

KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER

Keman Dersi Öğretim Programı'yla öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler aşağıda sunulmuştur.

1. Sağ ve sol el koordinasyonu
2. Temiz ses elde etme
3. Çeşitli yay şekillerini uygulama
4. Çeşitli yay tekniklerini uygulama
5. Deşifre yapma
6. İcra (yorumlama)
7. Sahne ve performans
8. Tonalite ve modalite (makam) tanıma
9. Transpoze (aktarım)
10. Müziksel işitme
11. Solfej ve deşifre
12. Yaratıcı düşünme
13. İletişim
14. Araştırma
15. Problem çözme
16. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
17. İş birliği

KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI

Çalgı eğitiminde öğrenme, kişinin yeteneklerine, onun biyolojik ve kültürel gelişmişliğine, müziğe ve çalgıya karşı olan ilgisine, öğrenme ortamının durumuna bağlı olabilmektedir. Her öğrencinin çalgıya ve müziğe olan yatkınlığı farklı olabileceği için, Keman Dersi Öğretim Programında yer alan kazanımlar farklı bilişsel ve psikomotor beceriyi vurgulayacak şekilde yapılandırılmış, konular öğrencilerde müzik bilinci oluşturacak nitelikte tasarlanmıştır. Programda bilgi, beceri, değer ve tutum açısından denge gözetilmiştir. Programda yer alan bilgi, beceri ve değerlerin öğrencilere kazandırılabilmesi için aktif öğrenme yöntemlerinin ve öğretim etkinliklerinin kullanımı gerekmektedir.

Çalgı eğitimi; birçok teknik ve müzikal becerinin öğrenilmesini gerektiren bir eğitim sürecidir. Öğrencilerin bu kazanımları edinebilmeleri için öğrenmeyle ilgili çeşitli taktik, teknik, beceri ve bilişsel özelliklere sahip olmaları gerekir. Öğrencilerin, bu niteliklere sahip olmaları etkili bir biçimde gerçekleştirilecek olan eğitim uygulamalarından geçmektedir. Keman eğitimi sürecinde keman çalmaya yönelik gerekli temel becerilerin kazanılması, büyük ölçüde öğrencilerin kendi öğrenme yollarının farkında olmasına ve kendi öğrenmelerini yönlendirebilmelerine bağlıdır. Öğrenciler; çalıştıkları eserleri dinleyerek yorum ve yorumcular arasındaki farkları tespit edebilir, kendilerine ait bir yorumlama stili geliştirebilirler. Aynı zamanda çaldıkları eserlerin dönemsel özelliklerine uygun çalma tekniklerini kavrayarak yaratıcı yönlerini ortaya çıkartabilirler. Öğretmen bilgi dağıtıcı rolü yerine, öğrencilerinin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir.

Sınıf ortamı, öğrencileri öğrenmeye motive etmek ve öğrencilerin konuya ilgisini çekmek için öğrenmeye uygun olarak düzenlenmelidir. Bu düzenlemenin nasıl olacağına öğretmen ve öğrenciler birlikte karar vermelidir. Öğrencilerin yeni öğrendikleri ile geçmiş yaşantılarında kazandıkları bilgileri bütünleştirmeleri ve bilgiyi anlamlandırmaları için anlamlandırma ve örgütlenme stratejilerinden yararlanılabilir. Bu amaçla proje çalışmaları, tasarımıyarak öğrenme, öğretmek öğrenme, iş birlikli öğrenme yöntem ve teknikleri kullanılabilir. Eğitim ortamı, öğrencilerin öğrenme ortamıyla daha fazla etkileşimde bulunmalarına, dolayısıyla zengin öğrenme yaşantıları geçirmelerine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Böylece öğrenciler, daha önceki öğrendiklerini sınama, yanlışlarını düzeltme ve hatta önceki bilgilerinden vazgeçerek yerine yenilerini koyma fırsatı elde edeceklerdir. Öğretmen, öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun seçenekler sunmalı, yönergeler vermeli ve her öğrencinin kendi kararını kendisinin almasına yardımcı olmalıdır.

Programın uygulanmasında öğretmen tek bir öğrenme-öğretme stratejisi belirlemek zorunda değildir. Kazanımların içeriği ve öğrenciye kazandırılması hedeflenen becerilere bağlı olarak farklı öğrenme-öğretme stratejileri (buluş yoluyla öğrenme, sunuş yoluyla öğrenme, araştırma yoluyla öğrenme, tam öğrenme, iş birlikli öğrenme, yapılandırmacı öğrenme), yöntem ve teknikleri dengeli ve amacına uygun şekilde birlikte kullanılabilir.

KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Ölçme ve değerlendirme; öğretme ve öğrenmenin etkililiğini belirlemek amacı ile yapılan, eğitimle ilgili verilerin toplanmasını ve yorumlanmasını içeren çok adımlı, sistematik bir süreçtir. Ölçme ve değerlendirme; öğrenci başarısını gözlemlemek, okulun başarısını gözlemlemek, anne-babalara bilgi verebilmek, öğrenciler için sınıf geçme ve mezuniyet konularında karar verebilmek, öğretim sürecinin verimliliği hakkında yorumlar yapabilmek gibi amaçlarla yapılır.

Keman Dersi Öğretim Programı'nda değerlendirme ile sadece öğrenme ürününün değil, öğrencilerin öğrenme süreçlerinin de değerlendirilmesi ve değerlendirme sonuçlarına göre gerektiğinde kullanılan sınıf etkinliklerinin değiştirilmesi önemlidir. Bu bakımdan değerlendirme çalışmalarının sürekli olması gerekmektedir. Öğretim öncesinde yapılan değerlendirme, öğrenci hakkında bilgi edinilmesini ve öğrenme hedeflerinin belirlenmesini; öğretim sırasında yapılan değerlendirme, öğrenci ve öğretmene geri bildirim verilmesini; öğretim sonunda yapılan değerlendirme, öğrenme hedeflerinin karşılanıp karşılanmadığı ve belirli alanlarda değişiklik yapılması gerekip gerekmediği hakkında karar vermeyi sağlayacaktır. Hazırlanmış olan programda değerlendirme, öğrencilerin neyi bilmediğini değil; ne bildiklerini belirlemeye yarayan bir araçtır. Değerlendirme çalışmaları, farklı öğrenci yetenek ve beceri düzeylerinin yanı sıra okul ve sınıf ortamı göz önünde bulundurularak hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.

Programda bireysel farklılıkları dikkate alan öğrenci merkezli öğretme ve öğrenme stratejileri benimsenmiş olduğu için, ölçme ve değerlendirmede de öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarını sergilemeleri için farklı değerlendirme araçlarının kullanımını gerektirir. Kullanılacak ölçme aracı ve değerlendirme yaklaşımı, ölçülmek istenen becerilere ve değerlendirme sonuçlarının hangi amaçla kullanılacağına bağlı olarak belirlenmelidir. Psikomotor ve duyuşsal alanlara ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde, dereceli puanlama anahtarı ya da derecelendirme ölçekleri şeklinde tasarlanmış gözlem formlarının yanı sıra öz ve akran değerlendirme formları kullanılabilir. Bilişsel ve psikomotor alanlara ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde, bireysel ya da grup çalışması şeklinde tasarlanmış proje ve performans çalışmaları kullanılabilir.

Değerlendirme sonrasında performansları hakkında verilen yapıcı geri bildirimler; öğrencilerin neyin önemli olduğunu, neyin öğretilmeye çalışıldığını ve hangi alanda gelişmek için çaba sarf etmeleri gerektiğini kavramalarını sağlayacaktır.

KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. Keman Dersi Öğretim Programı'nda, belirlenmiş kazanımların öngördüğü bir içerik sınırlaması söz konusudur. Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken çevre özelliklerini, öğrenci grubunun ilgilerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini, hazır bulunuşluk düzeylerini ve dolayısıyla da ön bilgilerini dikkate almalıdır.

2. Millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak öğrencilerin millî duyarlılığı geliştirilmelidir. Öğretmen, Atatürk'ün "Türk, öğren, çalış, güven.", "Ne mutlu Türküm diyene!" ve "Yurtta sulh, cihanda sulh." gibi sözlerinden hareketle Türklerin tarihte oynadıkları rolü; askerlik, idare, hukuk, bilim, fen ve sanat alanında insanlığa hizmetlerini göstermelidir. Öğrencilerin, Türk milletine, Türk bayrağına, Türk ordusuna ve vatanına hizmet eden kişilere sevgi, saygı ve takdir duygularını geliştirmelidir.

3. Uygulama sürecinde etkinlik (konser, sergi, festival, yarışma vb.) gezilerine önem ve yer vermelidir. Bu gezilerin her aşaması planlanmalı ve değerlendirilmelidir. Öğrenciler için çalışma kâğıtları hazırlanmalı, sonuç raporları istenmelidir. Bu geziler aracılığı ile öğrencilerin sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmeleri sağlanmalıdır.

4. Öğrencilerin topluluk önünde çalgı çalmada yaşadığı psikolojik durumlar da değerlendirmeye katılmalı, topluluk önünde güven duygusunu kazanabilmesi için sık sık konser ve dinleti etkinlikleri düzenlenmelidir.

5. Programın uygulanması aşamasında öğretmen; öğrencisinin öğrenmekte olduğu etüt ve eserler kadar karakterine ve psikolojisine de eğilmek zorundadır. Her şeyden önce öğrenciye "Bunu ben de yapabilirim, ben de başarabilirim." duygusu aşılanmalıdır.

6 Öğrencilerin sanat ve sanat eserlerini anlamalarına yardımcı olabilmek amacıyla önemli keman solistlerinin yaşam öykülerini okumalarına ve günümüz keman solistlerinin de konser ve master class çalışmalarına katılmalarına fırsat tanınmalı ve teşvik edilmelidir. Bir öğrencinin motivasyonundaki en önemli etkenlerden biri de öğretmenini çalarken izlemesidir. Bu konuda da öğretmenler öğrencileri ile birlikte çalarak performansla dâhil olmalıdırlar.

7. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde, kazanımların edinilmesine yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanılmalıdır.

8. Öğrenciye yaptığı iş kolay gelmelidir. Çalışılan eser ne olursa olsun öğrencinin kişiliğine göre seçilmelidir. Rekabet duygusundan çok öğrencilere hep birlikte çalışma, gelişme, deneyim kazanma ve amaca yaklaşma duygusu kazandırılmalıdır. Öğrencilerin sistemli olarak çalışmaları önerilmelidir. Bir keman çalışma saati olmalı ve her koşulda bu saate uyum gösterilmelidir.

9. Öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek tabloda sunulan değerlere ilişkin çalışma ve etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

Değerler	Konu Başlığı
Vatanseverlik	Milli ve manevi değerleri benimseme
Sabır	Tahammül
Saygı	İnsanlığa karşı saygı
Alçak gönüllülük	Kibir

Bu değerlerin, öğrencilere aktarılabilmesi için, öğrenme-öğretme sürecinde kullanılacak ders kitabında etkinlik, çalışma, araştırma konusu veya okuma parçası olarak yer alması sağlanmalıdır.

KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE VE SÜRELERİ**9. Sınıf**

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Keman Çalmanın Temel Unsurları	18	4	11
Keman Çalmada Konumlar	2	4	11
Keman Çalmada Temel Yay Teknikleri	3	4	11
Tonal-Makamsal Dizi, Etüt ve Eserler	36	18	50
Birinci Konumda Uygulama Dağarcığı	2	6	17
TOPLAM	61	36	100

10. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Keman Çalmanın Temel Unsurları	8	4	11
Keman Çalmada Konumlar	6	4	11
Tonal-Makamsal Dizi, Etüt ve Eserler	12	16	44
Keman Çalmada Temel Yay Teknikleri	4	4	11
Keman Müziğinde Dönemler	3	2	6
I ve II. Konumda Uygulama Dağarcığı	2	6	17
TOPLAM	35	36	100

11. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Keman Çalmada Konumlar	6	5	7
Tonal-Makamsal Dizi, Etüt ve Eserler	15	45	62
Kemanda Süsleme Teknikleri	2	6	8
Keman Müziğinde Dönemler	6	4	6
I ve III. Konumlar Arası Geçişli Uygulama Dağarcığı	2	12	17
TOPLAM	31	72	100

12. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Keman Çalmada Konumlar	6	5	7
Tonal-Makamsal Dizi, Etüt ve Eserler	12	45	62
Keman Çalmada Temel Yay Teknikleri	3	6	8
Keman Müziğinde Dönemler	3	4	6
I ve IV. Konumlar Arası Geçişli Uygulama Dağarcığı	2	12	17
TOPLAM	26	72	100

9. SINIF KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

9.1. KEMAN ÇALMANIN TEMEL UNSURLARI

9.1.1. Keman ve Yayın Fiziksel Özellikleri

- 9.1.1.1. Keman ve yayı oluşturan bölümleri tanır.
- 9.1.1.2. Keman ve yayın bakımına ve korunmasına özen gösterir.
- 9.1.1.3. İnsanın yapısına uygun keman ve yay seçmenin yararlarını fark eder.

9.1.2. Keman Çalmada Temel Duruş ve Tutuş

- 9.1.2.1. Keman çalmada doğru ve düzgün bir duruşun önemini açıklar.
- 9.1.2.2. Keman ve yayın doğru tutuluşunu kavrar.
- 9.1.2.3. Kemanı kurallarına uygun tutar.
- 9.1.2.4. Yay kurallarına uygun tutar.

9.1.3. Keman Çalmada Sağ ve Sol Elin Konumu

- 9.1.3.1. Sol/sağ elin tuşe üzerindeki konumunu ifade eder.
- 9.1.3.2. Sol/sağ eli tuşe üzerine konumuna ve durumuna uygun olarak yerleştirir.
- 9.1.3.3. Yayın tel üzerindeki yerini ifade eder.
- 9.1.3.4. Yay tel üzerine konumuna ve durumuna uygun olarak yerleştirir.

9.1.4. Yayın Teller Üzerindeki Kullanımı ve Yay Şekilleri

- 9.1.4.1. Yay tel üzerinde düzgün çeker ve iter.
- 9.1.4.2. Yay belirli sürelerde çeker ve iter.
- 9.1.4.3. Kemandan nitelikli ses üretir.
- 9.1.4.4. Yayın bölümlerini ifade eder.
- 9.1.4.5. Yayın bölümlerinde çalar.
- 9.1.4.6. Yayın bütünü ifade eder.
- 9.1.4.7. Yayın bütününde çalar.

9.2. KEMAN ÇALMADA KONUMLAR

9.2.1. Kemanda Birinci Konum

Konu Açıklaması: Birinci konumda ilk çalışmalar sırasıyla la re sol ve mi tellerini kapsamalıdır ve birinci duruma uygun olarak bir, iki, üç ve dört teli içerecek şekilde tasarlanmalıdır.

- 9.2.1.1. Kemanda birinci konumu ifade eder.
- 9.2.1.2. Birinci konumda dört teldeki bütün notaları doğru çalar.

9.3. KEMAN ÇALMADA TEMEL YAY TEKNİKLERİ

9.3.1. Kemanda Bağlı (Legato) ve Bağımsız (Detache) Çalma Teknikleri

- 9.3.1.1. Legato ve detache yay tekniğini açıklar.
- 9.3.1.2. Etüt ve eserleri bağlı (legato) yay tekniğine uygun çalar.
- 9.3.1.3. Etüt ve eserleri bağımsız (detache) yay tekniğine uygun çalar.

9.4. TONAL-MAKAMSAL DİZİ, ETÜT VE ESERLER

9.4.1. Sol Majör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

9.4.1.1. Sol majör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

9.4.1.2. Sol majör tonunda dizi çalar.

9.4.1.3. Sol majör tonunda etüt ve eser çalar.

9.4.2. Mi Minör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

9.4.2.1. Mi minör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

9.4.2.2. Mi minör tonunda dizi çalar.

9.4.2.3. Mi minör tonunda etüt ve eser çalar.

9.4.3. Rast Makamında Dizi, Etüt ve Eserler

Konu Açıklaması: Rast makamı dizisi geleneksel yazılımla teorik olarak tanıtılmalı, daha sonra eğitim müziğine göre düzenlenmiş biçimiyle çeşitli çalışmalarla pekiştirilmelidir. Rast makamı ile ilgili çalışmalarda Türk Halk Müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) Türk Sanat Müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirto, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir. İlgili makama ait dizi ve eserler, Türk müziğinde “yerinden” ve “4 ses”ten çalma gibi ifadelerle adlandırılan transpoze uygulamalarla pekiştirilmelidir.

9.4.3.1. Rast makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

9.4.3.2. Rast makamında dizi çalar.

9.4.3.3. Rast makamında etüt ve eser çalar.

9.4.4. Re Majör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

9.4.4.1. Re majör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

9.4.4.2. Re majör tonunda dizi çalar.

9.4.4.3. Re majör tonunda etüt ve eser çalar.

9.4.5. Si Minör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

9.4.5.1. Si minör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

9.4.5.2. Si minör tonunda dizi çalar.

9.4.5.3. Si minör tonunda etüt ve eser çalar.

9.4.6. La Majör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

9.4.6.1. La majör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

9.4.6.2. La majör tonunda dizi çalar.

9.4.6.3. La majör tonunda etüt ve eser çalar.

9.4.7. Fa Diyez Minör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

9.4.7.1. Fa diyez minör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

9.4.7.2. Fa diyez minör tonunda dizi çalar.

9.4.7.3. Fa diyez minör tonunda etüt ve eser çalar.

9.4.8. Hüseyini Makamında Dizi, Etüt ve Eserler

Konu Açıklaması: Hüseyini makamı dizisi geleneksel yazılımla teorik olarak tanıtılmalı, daha sonra eğitim müziğine göre düzenlenmiş biçimiyle çeşitli çalışmalarla pekiştirilmelidir. Hüseyini makamı ile ilgili çalışmalarda Türk Halk Müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) Türk Sanat Müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirto, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir. İlgili makama ait dizi ve eserler, Türk müziğinde “yerinden” ve “4 ses”ten çalma gibi ifadelerle adlandırılan transpoze uygulamalarla pekiştirilmelidir.

9.4.8.1. Hüseyini makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

9.4.8.2. Hüseyini makamında dizi çalar.

9.4.8.3. Hüseyini makamında etüt ve eser çalar.

9.4.9. Fa Majör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

9.4.9.1. Fa majör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

9.4.9.2. Fa majör tonunda dizi çalar.

9.4.9.3. Fa majör tonunda etüt ve eser çalar.

9.4.10. Re Minör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

9.4.10.1. Re minör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

9.4.10.2. Re minör tonunda dizi çalar.

9.4.10.3. Re minör tonunda etüt ve eser çalar.

9.4.11. Do Majör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

9.4.11.1. Do majör dizisini açıklar.

9.4.11.2. Do majör tonunda dizi çalar.

9.4.11.3. Do majör tonunda etüt ve eser çalar.

9.4.12. La Minör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

9.4.12.1. La minör dizisini açıklar.

9.4.12.2. La minör tonunda dizi çalar.

9.4.12.3. La minör tonunda etüt ve eser çalar.

9.5. BİRİNCİ KONUMDA UYGULAMA DAĞARCIĞI

9.5.1. Tonal ve Makamsal Dağar

9.5.1.1. Birinci konumda etütler çalar.

Etüt seçiminde öğrenci düzeyi göz önünde bulundurulmalıdır.

9.5.1.2. Birinci konumda eserler çalar.

Eser seçiminde öğrenci düzeyi göz önünde bulundurulmalıdır.

10. SINIF KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

10.1. KEMAN ÇALMANIN TEMEL UNSURLARI

10.1.1. Kemanda Çift Ses Çalma

- 10.1.1.1. Çift ses çalmanın önemini açıklar.
- 10.1.1.2. Çift sesli etütler çalar.

10.1.2. Keman Çalmada Gürlük ve Gürlük Terimleri

- 10.1.2.1. Müzikte gürlük basamaklarını açıklar.
- 10.1.2.2. Keman çalmada gürlüğün önemini açıklar.
- 10.1.2.3. Etüt ve eserleri gürlük özelliklerine dikkat ederek çalar.

10.1.3. Keman Çalmada Hız ve Hız Terimleri

- 10.1.3.1. Müzikte hız basamaklarını açıklar.
- 10.1.3.2. Keman çalmada hız değişiminin önemini kavrar.
- 10.1.3.3. Etüt ve eserleri hız özelliklerine dikkat ederek çalar.

10.2. KEMAN ÇALMADA KONUMLAR

10.2.1. Kemanda II. Konum

- 10.2.1.1. II. Konumda kalarak diziler çalar.
- 10.2.1.2. II. Konumda kalarak etütler çalar.
- 10.2.1.3. II. Konumda kalarak eserler çalar.
- 10.2.1.4. I ve II. Konum geçişli diziler çalar.
- 10.2.1.5. I ve II. Konum geçişli etütler çalar.
- 10.2.1.6. I ve II. Konum geçişli eserler çalar.

10.3. TONAL-MAKAMSAL DİZİ, ETÜT VE ESERLER

10.3.1. Si Bemol Majör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

- 10.3.1.1. Si bemol majör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 10.3.1.2. Si bemol majör dizisini I ve II. konum geçişli olarak değişik yay şekilleriyle çalar.
- 10.3.1.3. Si bemol majör tonunda etüt ve eser çalar.

10.3.2. Sol Minör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

- 10.3.2.1. Sol minör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 10.3.2.2. Sol minör dizisini I ve II. konum geçişli olarak değişik yay şekilleriyle çalar.
- 10.3.2.3. Sol minör tonunda etüt ve eser çalar.

10.3.3. Nihavent Makamında Dizi, Etüt ve Eserler

Konu Açıklaması: Nihavent makamı ile ilgili çalışmalar birinci konumda da gerçekleştirilebilir. Nihavent makamı ile ilgili çalışmalarda Türk Halk Müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) Türk Sanat Müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirto, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir. İlgili makama ait dizi ve eserler Türk müziğinde “yerinden” ve “4 ses”ten çalma gibi ifadelerle adlandırılan transpoze uygulamalarla pekiştirilmelidir.

10.3.3.1. Nihavent makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

10.3.3.2. Nihavent makamında dizi çalar.

10.3.3.3. Nihavent makamında etüt ve eser çalar.

10.3.4. Muhayyerkürdi Makamında Dizi, Etüt ve Eserler

Konu Açıklaması: Muhayyerkürdi makamı ile ilgili çalışmalar birinci konumda da gerçekleştirilebilir. Muhayyerkürdi makamı ile ilgili çalışmalarda Türk Halk Müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) Türk Sanat Müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirto, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir. İlgili makama ait dizi ve eserler Türk müziğinde “yerinden” ve “4 ses”ten çalma gibi ifadelerle adlandırılan transpoze uygulamalarla pekiştirilmelidir.

10.3.4.1. Muhayyerkürdi makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

10.3.4.2. Muhayyerkürdi makamında dizi çalar.

10.3.4.3. Muhayyerkürdi makamında etüt ve eser çalar.

10.4. KEMAN ÇALMADA TEMEL YAY TEKNİKLERİ

10.4.1. Kemanda Martele (Isırtmalı) ve Staccato (Kısa ve Kesik) Çalma Teknikleri

10.4.1.1. Staccato ve martele yay tekniğini açıklar.

10.4.1.2. Etütleri staccato ve martele yay tekniğine uygun çalar.

10.4.1.3. Martele yay tekniğini eser içerisinde kullanır.

10.4.1.4. Sataccato yay tekniğini eser içerisinde kullanır.

10.5. KEMAN MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

10.5.1. Barok Dönemi

10.5.1.1. Barok dönemi bestecilerini tanıır.

10.5.1.2. Barok dönemi eserlerinin stil özelliklerini açıklar.

10.5.1.3. Barok dönemi eserlerini çalar.

10.6. I ve II. KONUMDA UYGULAMA DAĞARCIĞI

10.6.1. Tonal ve Makamsal Dağar

10.6.1.1. I. konumda etüt ve eserler çalar.

10.6.1.2. I ve II. konumlar arası geçişli etüt ve eserler çalar.

Etüt ve eser seçiminde öğrenci düzeyi göz önünde bulundurulmalıdır.

11. SINIF KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

11.1. KEMAN ÇALMADA KONUMLAR

11.1.1. Kemanda III. Konum

- 11.1.1.1. III. konumda kalarak diziler çalar.
- 11.1.1.2. III. konumda kalarak etütler çalar.
- 11.1.1.3. III. konumda kalarak eserler çalar.
- 11.1.1.4. I ve III. konum geçişli diziler çalar.
- 11.1.1.5. I ve III. konum geçişli etütler çalar.
- 11.1.1.6. I ve III. konum geçişli eserler çalar.

11.2. TONAL-MAKAMSAL DİZİ, ETÜT VE ESERLER

11.2.1. Mi Bemol Majör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

- 11.2.1.1. Mi bemol majör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 11.2.1.2. Mi bemol majör dizisini I ve III. konum geçişli olarak değişik yay şekilleriyle çalar.
- 11.2.1.3. Mi bemol majör tonunda etüt ve eser çalar.

11.2.2. Do Minör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

- 11.2.2.1. Do minör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 11.2.2.2. Do minör dizisini I ve III. konum geçişli olarak değişik yay şekilleriyle çalar.
- 11.2.2.3. Do minör tonunda etüt ve eser çalar.

11.2.3. Hicaz Makamında Dizi, Etüt ve Eserler

Konu Açıklaması: Hicaz makamı ile ilgili çalışmalar birinci konumda da gerçekleştirilebilir. Hicaz makamı dizisi geleneksel yazılımıyla teorik olarak tanıtılmalı, daha sonra eğitim müziğine göre düzenlenmiş biçimiyle çeşitli çalışmalarla pekiştirilmelidir. Hicaz makamı ile ilgili çalışmalarda Türk Halk Müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) Türk Sanat Müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirtö, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir. İlgili makama ait dizi ve eserler Türk müziğinde “yerinden” ve “1 ses” çalma gibi ifadelerle adlandırılan transpoze uygulamalarla pekiştirilmelidir.

- 11.2.3.1. Hicaz makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 11.2.3.2. Hicaz makamında dizi çalar.
- 11.2.3.3. Hicaz makamında etüt ve eser çalar.

11.2.4. Nikriz Makamında Dizi, Etüt ve Eserler

Konu Açıklaması: Nikriz makamı ile ilgili çalışmalar birinci konumda da gerçekleştirilebilir. Nikriz makamı ile ilgili çalışmalarda Türk Halk Müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) ve Türk Sanat Müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirtö, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir. İlgili makama ait dizi ve eserler Türk müziğinde “yerinden” ve “1 ses”ten çalma gibi ifadelerle adlandırılan transpoze uygulamalarla pekiştirilmelidir.

- 11.2.4.1. Nikriz makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 11.2.4.2. Nikriz makamında dizi çalar.
- 11.2.4.3. Nikriz makamında etüt ve eser çalar.

11.2.5. Karcıgar Makamında Dizi, Etüt ve Eserler

Konu Açıklaması: Karcıgar makamı ile ilgili çalışmalar birinci konumda da gerçekleştirilebilir. Karcıgar makamı dizisi geleneksel yazılımla teorik olarak tanıtılmalı, daha sonra eğitim müziğine göre düzenlenmiş biçimiyle çeşitli çalışmalarla pekiştirilmelidir. Karcıgar makamı ile ilgili çalışmalarda Türk Halk Müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) ve Türk Sanat Müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirtö, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir. İlgili makama ait dizi ve eserler Türk müziğinde “yerinden” ve “4 ses”ten çalma gibi ifadelerle adlandırılan transpoze uygulamalarla pekiştirilmelidir.

11.2.5.1. Karcıgar makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

11.2.5.2. Karcıgar makamında dizi çalar.

11.2.5.3. Karcıgar makamında etüt ve eser çalar.

11.3. KEMANDA SÜSLEME TEKNİKLERİ

11.3.1. Kemanda Süslemeli Çalma Biçimleri

11.3.1.1. Çarpma, mordan, grupetto ve trill tekniğini açıklar.

11.3.1.2. Etüt ve eser içerisinde çarpma, mordan, grupetto ve trill tekniğini özelliklerine uygun biçimde uygular.

11.4. KEMAN MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

11.4.1. Klasik Dönem

11.4.1.1. Klasik Dönem bestecilerini tanır.

11.4.1.2. Klasik Dönem eserlerinin stil özelliklerini açıklar.

11.4.1.3. Klasik Dönem eserlerini çalar.

11.4.2. Keman Müziğinde Sonat ve Konçerto Formu

11.4.2.1. Sonat ve konçerto formunun genel özelliklerini açıklar.

11.4.2.2. Sonat ya da sonatin biçiminde yazılmış bir eseri çalar.

11.4.2.3. Konçerto ya da konçertino biçiminde yazılmış bir eseri çalar.

11.5. I ve III. KONUMLAR ARASI GEÇİŞLİ UYGULAMA DAĞARCIĞI

11.5.1. Tonal ve Makamsal Dağar

11.5.1.1. I ve III. konumlar arası geçişli etütler çalar.

11.5.1.2. I ve III. konumlar arası geçişli eserler çalar.

Etüt seçiminde öğrenci düzeyi göz önünde bulundurulmalıdır.

12. SINIF KEMAN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

12.1. KEMAN ÇALMADA KONUMLAR

12.1.1. Kemanda IV. Konum

- 12.1.1.1. IV. konumda kalarak diziler çalar.
- 12.1.1.2. IV. konumda kalarak etütler çalar.
- 12.1.1.3. IV. konumda kalarak eserler çalar.
- 12.1.1.4. I ve IV. konumlar arası geçişli diziler çalar.
- 12.1.1.5. I ve IV. konumlar arası geçişli etütler çalar.
- 12.1.1.6. I ve IV. konumlar arası geçişli eserler çalar.

12.2. TONAL-MAKAMSAL DİZİ, ETÜT VE ESERLER

12.2.1. Mi Majör Tonunda Dizi, Etüt ve Eserler

- 12.2.1.1. Mi majör dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 12.2.1.2. Mi majör dizisini I ve IV. konumlar arası geçişli olarak değişik yay şekilleriyle çalar.
- 12.2.1.3. Mi majör tonunda etüt ve eser çalar.

12.2.2. Segâh Makamında Dizi, Etüt ve Eserler

Konu Açıklaması: Segâh makamı ile ilgili çalışmalar birinci konumda da gerçekleştirilebilir. Segâh makamı dizisi geleneksel yazılımla teorik olarak tanıtılmalı, daha sonra eğitim müziğine göre düzenlenmiş biçimiyle çeşitli çalışmalarla pekiştirilmelidir. Segâh makamı ile ilgili çalışmalarda Türk Halk Müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) ve Türk Sanat Müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirtö, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir. İlgili makama ait dizi ve eserler Türk müziğinde “yerinden” ve “4 ses”ten çalma gibi ifadelerle adlandırılan transpoze uygulamalarla pekiştirilmelidir.

- 12.2.2.1. Segâh makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 12.2.2.2. Segâh makamında dizi çalar.
- 12.2.2.3. Segâh makamında etüt ve eser çalar.

12.2.3. Hüzam Makamında Dizi, Etüt ve Eserler

Konu Açıklaması: Hüzam makamı ile ilgili çalışmalar birinci konumda da gerçekleştirilebilir. Hüzam makamı dizisi geleneksel yazılımla teorik olarak tanıtılmalı, daha sonra eğitim müziğine göre düzenlenmiş biçimiyle çeşitli çalışmalarla pekiştirilmelidir. Hüzam makamı ile ilgili çalışmalarda Türk Halk Müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) ve Türk Sanat Müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirtö, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir. İlgili makama ait dizi ve eserler Türk müziğinde “yerinden” ve “4 ses”ten çalma gibi ifadelerle adlandırılan transpoze uygulamalarla pekiştirilmelidir.

- 12.2.3.1. Hüzam makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.
- 12.2.3.2. Hüzam makamında dizi çalar.
- 12.2.3.3. Hüzam makamında etüt ve eser çalar.

12.2.4. Saba Makamında Dizi, Etüt ve Eserler

Konu Açıklaması: Saba makamı ile ilgili çalışmalar birinci konumda da gerçekleştirilebilir. Saba makamı dizisi geleneksel yazılımıyla teorik olarak tanıtılmalı, daha sonra eğitim müziğine göre düzenlenmiş biçimiyle çeşitli çalışmalarla pekiştirilmelidir. Saba makamı ile ilgili çalışmalarda Türk Halk Müziği (türkü, oyun havası, zeybek vb.) Türk Sanat Müziği (şarkı, peşrev, saz semaisi, sirtö, longa vb.) eser örneklerine yer verilmelidir. İlgili makama ait dizi ve eserler Türk müziğinde “yerinden” ve “4 ses”ten çalma gibi ifadelerle adlandırılan transpoze uygulamalarla pekiştirilmelidir.

12.2.4.1. Saba makamı dizisini ve aldığı değiştirici işareti açıklar.

12.2.4.2. Saba makamında dizi çalar.

12.2.4.3. Saba makamında etüt ve eser çalar.

12.3. KEMAN ÇALMADA TEMEL YAY TEKNİKLERİ

12.3.1. Kemanda Spiccato Çalma Teknięi

12.3.1.1. Spiccato yay tekniğini açıklar.

12.3.1.2. Etütleri spiccato tekniğine uygun olarak çalar.

12.3.1.3. Eser içerisinde spiccato tekniğini çalar.

12.4. KEMAN MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

12.4.1. Romantik ve Çağdaş Dönem

12.4.1.1. Romantik ve çağdaş dönem bestecilerini tanır.

12.4.1.2. Romantik ve çağdaş dönem eserlerinin stil özelliklerini belirtir.

12.4.1.3. Romantik ve çağdaş dönem eserlerini çalar.

12.5. I ve IV. KONUMLAR ARASI GEÇİŞLİ UYGULAMA DAĞARCIĞI

12.5.1. Tonal ve Makamsal Dağar

12.5.1.1. I ve IV. konumlar arası geçişli etütler çalar.

Etüt seçiminde öğrenci düzeyi göz önünde bulundurulmalıdır.

12.5.1.2. I ve IV. konumlar arası geçişli eserler çalar.